

02.08.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**2 Ağustos 2021
Pazartesi**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

2 Ağustos 2021 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ YÖNETMELİKLER

- Bayburt Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Bayburt Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Gaziantep Üniversitesi Ölçme ve Değerlendirme Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Haliç Üniversitesi İstanbul Haliç Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Haliç Üniversitesi Şiddet ve Travma Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İzmir Bakırçay Üniversitesi Stratejik Bölge Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

Merkez'den kısa vadeli borç istatistiklerine revizyon

Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu, kısa vadeli dış borç istatistiklerinde yapacakları revizyonun haberini verdi. Kavcıoğlu, ihracat alacakları ve ithalat borçlarının firmalardan doğrudan raporlanmasıyla dış finansman ihtiyacına yönelik daha gerçekçi değerlendirme yapılacağını kaydetti.

Merkez Bankası kısa vadeli dış borç istatistiklerinde revizyon yapıyor. 19 Ağustos'ta açıklanacak yeni verilerde en önemli değişim vadeli dış ticaret işlemleri kaynaklı ihracat alacakları ve ithalat borçlarının firmalardan doğrudan raporlama yoluyla derlenmesi olacak. Bu değişim Türkiye'nin brüt dış borcu, uluslararası yatırım pozisyonu, firmaların döviz varlık ve yükümlülükleri ile ödemeler dengesi istatistiklerinin de değişimine yol açacak. Uzmanlar revizyon sonrası kısa vadeli borcun daha düşük rezervlerin ise daha yeteri görüneceğini belirtiyor.

Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu, geçen hafta düzenlediği yılın üçüncü Enflasyon Raporu sunumunda revizyona ilişkin bilgi verdi. Kavcıoğlu'nun verdiği bilgiye göre uluslararası standartlarda yapılan güncellemelere uyum ve yeni veriye erişim kapsamında, bazı temel istatistiklerde revizyon planlanıyor. Bu revizyonla, kısa vadeli dış borç istatistikleri başta olmak üzere, Türkiye'nin brüt dış borcu, uluslararası yatırım pozisyonu, firmaların döviz varlık ve yükümlülükleri ile ödemeler dengesi istatistiklerindeki olası yanlışlıkların düzeltilmesini amaçlanıyor.

Kavcıoğlu, "Revizyon kapsamında yapılan en önemli geliştirme, vadeli dış ticaret işlemleri kaynaklı ihracat alacakları ve ithalat borçlarının firmalardan doğrudan

raporlama yoluyla derlenmesi olacak. Çalışma kapsamında elde edilen bulgular, bilhassa reel sektörün dış finansman ihtiyacına yönelik daha gerçekçi değerlendirmeler yapılabilmesine katkı sağlayacak. Uluslararası kuruluşlardan da teknik destek alarak yürüttüğümüz çalışmanın sonuçlarını 19 Ağustos'ta yayınlayacağımız kısa vadeli dış borç istatistikleri ile birlikte kamuoyuyla paylaşmayı planlıyoruz" diye konuştu.

Yanlılıkların giderilmesi amaçlanıyor

Enflasyon Raporu'nda konuya ilişkin özel bir kutu ayrıldı. Çeşitli kaynaklardan derlenen kısa vadeli dış borç istatistiklerinde uluslararası standartlarda yapılan güncellemelerin, yeni veri setlerine erişim, veri paylaşım teknolojilerindeki gelişim gibi nedenlerle yanlılıklar zamanla tespit edilebildiğine dikkat çekilen kutuda, uluslararası standartlara ve istatistiklerin revizyon politikasına uygun olarak söz konusu istatistiklerin güncellemeye tabi tutulabildiği yer aldı. Merkez Bankası bu kapsamda, enstrümanlar bazında olası yanlılıklar tespit edildiğini kaydetti.

Analizde yer alan bilgilere göre yanlılık tespit edilen ticari kredi yükümlülükleri ithalat borçları ile peşin ihracat ve prefinansmandan oluşuyor. İthalat borçları, ithalatçıların yurtdışındaki satıcı firmalardan doğrudan sağladığı, malın/hizmetin bedelinin vadeli olarak ödendiği krediler olurken peşin ihracat ve prefinansman ise mal bedelinin avans şeklinde ve peşin olarak ithalatçıdan sağlanması ve ihracatın gerçekleştirilerek yükümlülüğün yerine getirilmesi olarak tanımlanıyor.

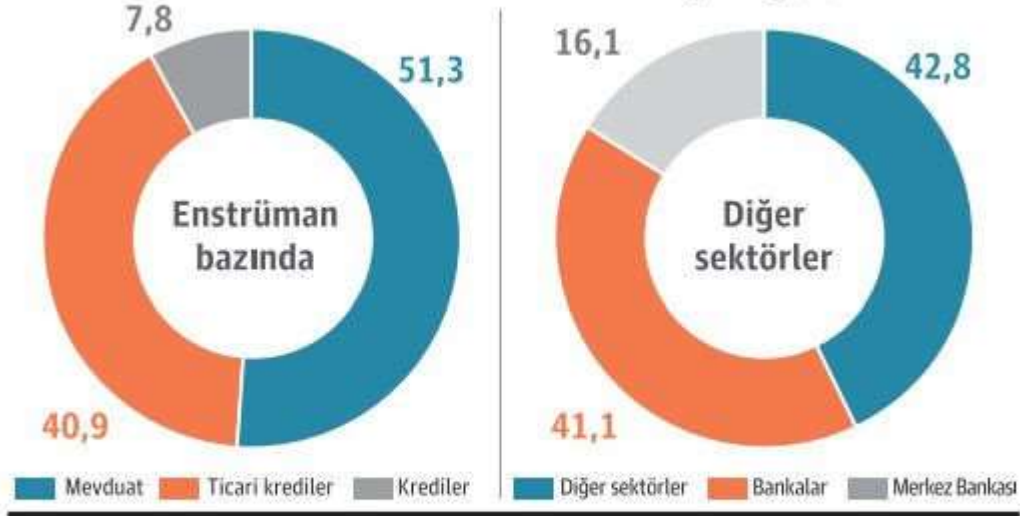
İthalat borçlarında dikkat çekici artış

İthalat ile ithalat borçlarının seyri ihracat alacakları ve ihracat ilişkisi de dikkate alınarak incelendiğinde, ithalat borçlarında dikkat çekici artış gözleniyor. Türkiye'nin ithalatı ve vadeli ithalatında yapısal bir değişiklik olmadığı değerlendirildiğinde, bu artışın nedenlerinin detaylı incelenmesine ihtiyaç olduğunu vurgulayan Merkez Bankası analizinde "Ülkelerin ticari kredi yükümlülüklerine bakıldığında da, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin 'İthalat Borçları/İthalat' oranlarının ortalama ve medyan değerlerine kıyasla, Türkiye'nin oranının görece yüksek olduğu görülmektedir" denildi.

2020'de TÜİK işbirliğinde çalışma başlatıldı

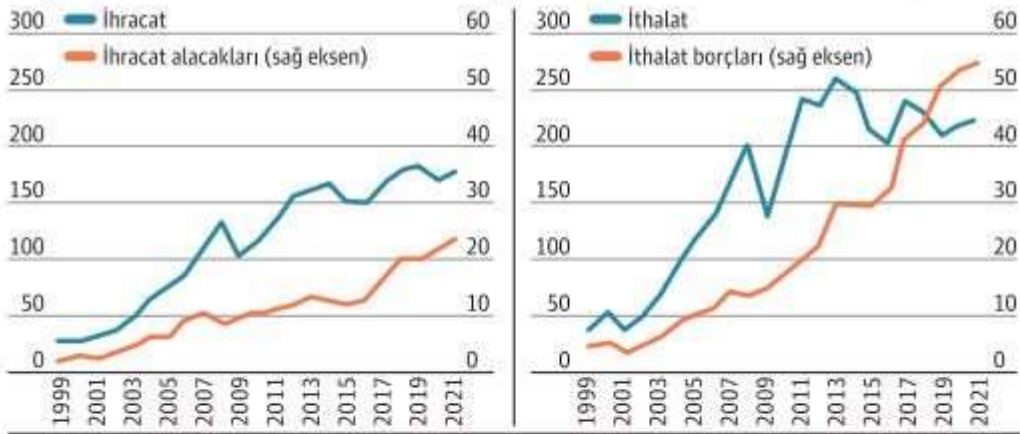
Diğer ülkelere göre Türkiye'nin ithalat borçlarının görece yüksek olması olası bir yanlılığa işaret ettiği kaydedilen analizde hesaplamada kullanılan mevcut veri kaynaklarının ve hesaplama yönteminin gözden geçirilerek uluslararası standartlara uyumun artırılması gerektiği vurgulandı. Bu amaçla, 2020 yılında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Türkiye İstatistik Kurumu iş birliğinde, birçok ülkede yaygın olarak kullanılan doğrudan raporlama tekniği ile firma seviyesinde veri derlenmesine yönelik bir çalışma başlatıldığı bilgisi verildi. Ayrıntılara göre çalışma ile çeyreklik dönemler itibarıyla toplam vadeli ithalatın ve ihracatın en az yüzde seksenini temsil eden firmalardan ticari alacak ve borçlarını yurtiçi – yurtdışı ayrımında, yabancı para kompozisyonlarını da içerek şekilde raporlamaları talep edildi.

Enstrüman ve sektör bazında kısa vadeli dış borç (%)

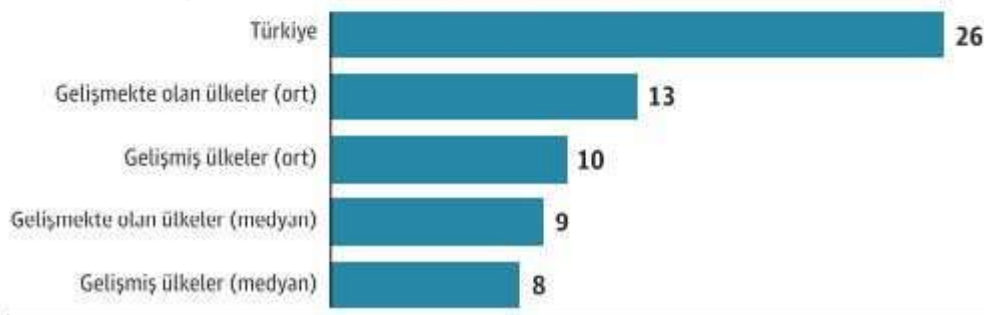
Dış ticaret ve ticari krediler* (milyar ABD doları)

Kaynak: TCMB

*İhracat alacakları ve ithalat borçları 2021 Ç1, ihracat ve ithalat ise Mart 2021 itibarıyla yıllıklandırılmıştır.

İthalat borçları/ ithalat oranları (2020,%)

Mevduatlarda vade ayırımı

TCMB nezdindeki mevduat ve depo bakiyeleri, yurtdışında yerleşik vatandaşların hesapları ile diğer merkez bankalarıyla yapılan swap anlaşmalarından doğan yükümlülükler ve yurtdışı bankalarca TCMB nezdinde açılan depo hesaplarını gösteriyor ve tamamı kısa vadeli. Bankalar nezdindeki mevduat verileri ise yurtdışında yerleşik gerçek ve tüzel kişilerin yurt içinde yerleşik bankalardaki döviz ve

02.08.2021

TL mevduatlarından oluşuyor ve o da kısa vadeli. Ancak, mevduat yükümlülükleri için banka mizan verilerinde vadeye göre ayırım yok. Mevduat kalemlerinin kısa ve uzun vadeli olarak ayrıştırılması halinde uzun vadeli mevduat KVDB kapsamında olmayacak.

Bankalara etkisi olabilir

Bankalar ve diğer sektörler tarafından yurtdışından sağlanan kredilerin veri kaynağı, TCMB tarafından aylık olarak derlenen yurtdışı kredilerden oluşuyor ve kısa -uzun vade ayırımı yapılabiliyor. Uluslararası metodolojide bankaların yabancılardan repo yoluyla sağladığı kaynakların da kredi yükümlülüğü olarak gösterilmesi öneriliyor. Yabancılarla menkul kıymetler üzerinden yapılan repo işlemleri için söz konusu uyarılmanın yapılması durumunda, bankaların kısa vadeli kredi stokunda artış beklenebilir.

Sermayenin adı 'yabancı', kimliği 'bıyıklı'

Türkiye'deki borsa ve diğer finans piyasalarına yurtdışındaki fonlarını kullanarak yatırım yapan "bıyıklı yabancı" ifadesiyle tanımlanıyor. TOBB'un Türkiye'ye yatırım yapan kişi ve şirketlerin menşe ülkesi istatistiklerine göre benzer bir durum doğrudan yabancı yatırımlarda da gözleniyor.

Fonlarını yurt dışında tutarak Türkiye'de borsa ve diğer finans piyasalarında değerlendirenlere piyasada "bıyıklı yabancı" adı takılmıştı. Son dönemde pek kullanılmasa da geleneksel olarak kullanılan takma adlardan biri olarak yerleşti. Benzer bir durumun yabancı doğrudan yatırımlarda da bulunduğu gözlendi. Merkez Bankası ve Ticaret Bakanlığı gibi kurumlar yabancı doğrudan yatırımları ülke bazında açıklıyor. Türkiye'ye yatırım yapan kişi ve şirketlerin menşe ülkesine göre istatistikler tutuluyor. Doğrudan yatırımlar var olan yabancı sermaye statüsündeki bir şirketin işlemleri, yeni şirket kuruluşu ya da birleşme- devralma ile gerçekleşebiliyor.

İlk üç sıra düzenli

TOBB uzunca bir süredir kurulan- kapanan şirket istatistikleri içinde, Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu tanımına uygun olarak kurulan yabancı sermayeli şirketlerin istatistiklerini yayımlıyor. Bu istatistiklerde ülke yanında vatandaşlık bazında da veriler yayımlanıyor. Buna göre Türkiye'de yeni kurulan yabancı sermayeli şirketler içinde Türklerin ağırlığı oldukça yüksek. Üstelik bu yüksek oran 2013 yılından 2021 yılı Haziran ayına kadar verilerde birkaç istisna dışında ilk üç sırada düzenli hale gelmiş durumda. 2017'den bu yana vatandaşlık bazında Türk

vatandaşları en fazla sayıda yabancı sermayeli şirketi kuranlar arasında birinci sırada.

Türkler yüzde 50'nin üzerinde

Kurulan şirketlerin sayısı üzerinden DÜNYA'nın TOBB istatistiklerinden anonim ve limited şirket türlerinin toplam verileri üzerinden derlediği bilgilere göre, Türk vatandaşlarının yabancı yatırımcı olduğu şirket sayısı bazı yıllarda yüzde 50'nin üzerinde oluştu. 2013 ile 2017-2021 (Ocak-Haziran) arasında ki yıllarda en fazla yabancı yatırım yapan vatandaşlar Türkler oldu. 2018'de kurulan şirketlerin yüzde 46,6'sı, 2019'da yüzde 50,9'u, 2020 ve 2021 Ocak-Haziran döneminde ise yüzde 50,7'si Türklerce kuruldu.

Vergi avantajı yok ama para transferinde kolaylık sağlıyor

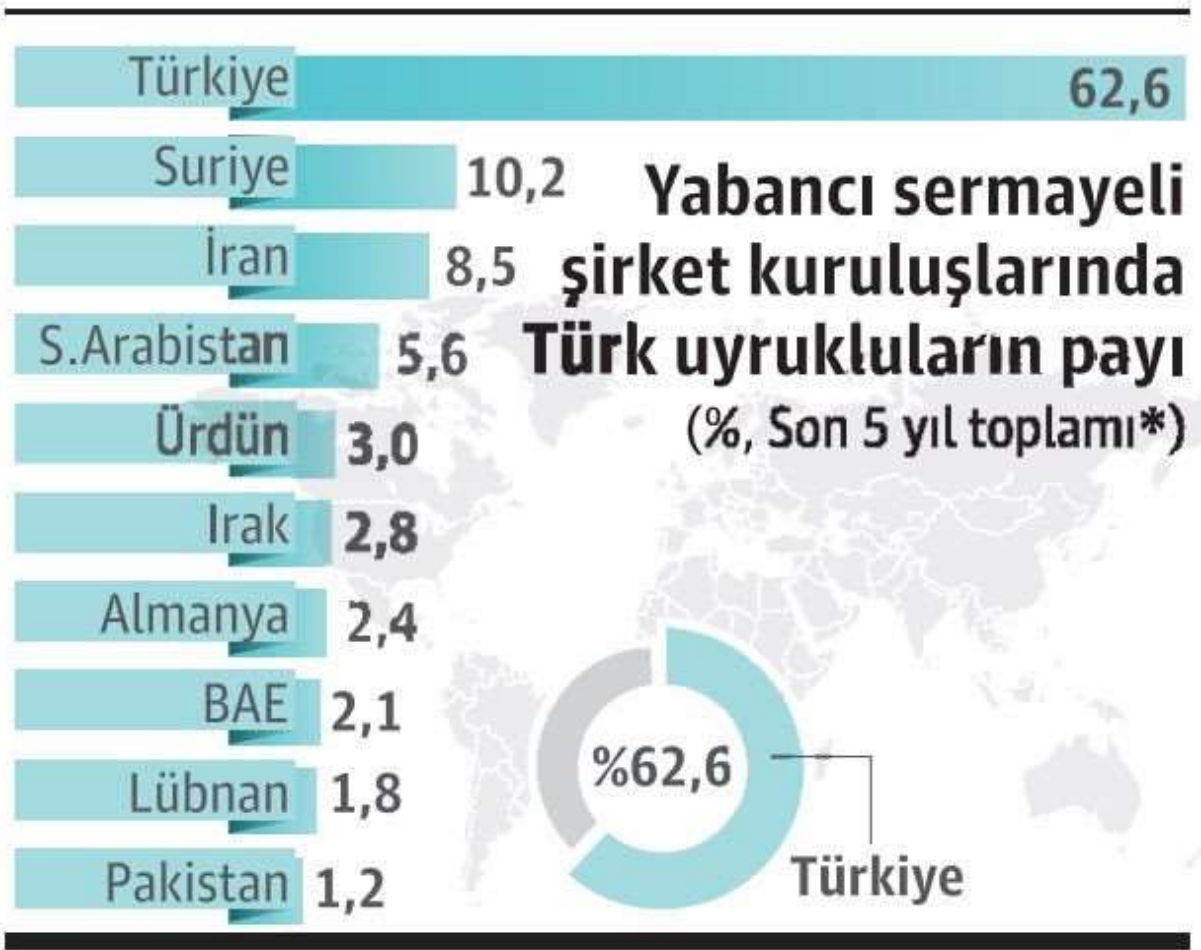
Mali Danışmanlık Şirketi Güncel Grup Başkanı Yılmaz Sezer, vergi ve diğer yükümlülükler açısından yabancı doğrudan yatırımcı şirketler ile Türk şirketlerinin bir farkının bulunmadığının altını çizdi. DÜNYA'ya konuyu değerlendiren Sezer, bu yolun tercih edilmesindeki olası ihtimalin bir uyuşmazlık halinde ilgili ülkenin şirketi olarak masaya oturmak olabileceğini vurguladı. Sezer, "Gerçekte vergi ve diğer her türlü yükümlülük açısından ya da teşviklerle ilgili hatta kar dağıtımında dahi bir fark olmamakla birlikte, akla gelebilecek bir başka unsur dikkat çekmeme, gizlenme ihtiyacı olabilir. Bir başka ihtimal de para transferlerinde olası kolaylıklar sözkonusu olabilir. Şirketler arası para transferi ya da borçlanma gibi imkanlar bulunuyor. Bu da bazı işlemlerde kolaylıklar sağlayabilir" diye konuştu.

Yüzde 10'un üzerinde sermayeye sahiplik 'doğrudan yatırım' sayılıyor

Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanununa göre yabancı yatırımcı, Türkiye'ye doğrudan yatırım yapan, yabancı ülke vatandaşlığına sahip gerçek kişiler, yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşları ve yabancı ülke kanunlarına göre kurulmuş tüzel kişiler ile uluslararası kuruluşlar olarak tanımlanıyor. Ödemeler Dengesi metodolojisine göre ise şirkette kontrol veya yüzde 10 üzerinde sermayeye sahip olma doğrudan yatırım sayılıyor. TOBB istatistikleri kanundaki tanımları esas alarak hazırlanıyor. Bu kapsamda, yurt dışında yerleşik Türkler ve Türk vatandaşı olup yurt dışında şirket sahibi olan kişilerin Türkiye'ye yaptığı yatırımlar vatandaşlık bazında sınıflanıyor.

Avrupa ve Ortadoğu ülkeleri başı çekiyor

Listeler incelendiğinde ağırlıklı olarak Türkiye'ye doğrudan yatırım yapanların vatandaşlıklarına bakıldığında Avrupa ve Ortadoğu ülkelerinin başı çektiği gözlemlendi. Avrupa ülkelerinden Almanya vatandaşları düzenli olarak ilk 5'te yer alırken, Suriye, İran, Ürdün, Suudi Arabistan, Irak gibi ülkeler ağırlıklı olarak ilk 5'e girdiler. Ülke vatandaşlığı bazında Türk vatandaşlarını geçen tek ülke Suriyelilerin olduğu gözlemlendi.

*2017-2021/10 Temmuz

Türk vatandaşlarının toplam içinde payı küçük

Türk vatandaşlarının liste lideri olduğu yıllarda toplam sermaye içindeki paylarının küçük olduğu da gözlemlendi. Örneğin, Türkler tarafından kurulan şirketlerin sayısının yüzde 50,7 oranında olduğu 2020 yılında, toplam yabancı doğrudan yatırımların sermayesi içindeki Türk vatandaşlarının payı yüzde 21,4 oranında oluştu. Yine 2019'da Türk vatandaşlarının sayı bakımından yüzde 50'nin üzerindeyken, toplam sermaye içindeki payları yüzde 16,8'de kaldı.

Türkiye'nin enerji ithalatı faturası yüzde 131 arttı

Türkiye'nin enerji ithalatı için ödediği tutar, haziranda geçen yılın aynı ayına göre yüzde 131 artarak 3 milyar 632 milyon 869 bin dolara yükseldi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ile Ticaret Bakanlığı tarafından oluşturulan geçici dış ticaret istatistiklerine göre, haziranda Türkiye'nin toplam ithalatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 38,7 artarak 22 milyar 627 milyon 705 bin dolar oldu.

Bu tutarın 3 milyar 632 milyon 869 bin dolarlık kısmını enerji ithalatı olarak özetlenen "mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar" oluşturdu.

Geçen yılın haziran ayında bu rakam 1 milyar 572 milyon 723 bin dolar olarak kayıtlara geçmişti. Söz konusu dönemde sanayi üretimindeki artış ve ekonomik aktivitelerdeki canlanma ülkenin enerji ithalatı faturasına yüzde 131 artış olarak yansdı.

Öte yandan, ham petrol ithalatı haziranda geçen yılın aynı ayına göre yüzde 72,89 artarak 2 milyon 855 bin 62 tona yükseldi.

Hizmet sektöründe enflasyon, temmuzda yüzde 34'le rekor kırdı

TÜİK verilerine göre, Hizmet-ÜFE Haziran ayında bir önceki aya göre yüzde 6,61, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 34,07 arttı. Yıllık bazda yüzde 34'lük artış, 2018 Eylül'deki yüzde 31'lik artışı geçerek veri tarihinin en yüksek artış oranı anlamına geliyor.

Hizmet sektöründe üretici fiyatları, geçen haziran ayında bir önceki aya göre yüzde 6,61, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 20,72, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 34,07 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 22,40 artış gösterdi. Eylül 2018'de kur etkisiyle yüzde 31'i aşarak rekor kıran Hizmet ÜFE, Haziran 2021'de yüzde 34'ü aşarak rekor oranda artış kaydetti.

Türkiye İstatistik Kurumu'ndan yapılan açıklamaya göre, uUlaştırma ve depolama hizmetleri yıllık yüzde 37,79 arttı.

Bir önceki yılın aynı ayına göre, ulaştırma ve depolama hizmetlerinde yüzde 37,79, konaklama ve yiyecek hizmetlerinde yüzde 34,58, bilgi ve iletişim hizmetlerinde yüzde 10,46, gayrimenkul hizmetlerinde yüzde 98,73, mesleki, bilimsel ve teknik hizmetlerde yüzde 20,60, idari ve destek hizmetlerinde yüzde 30,91 artış gerçekleşti.

Ulaştırma ve depolama hizmetleri aylık yüzde 4,21 arttı

Bir önceki aya göre, ulaştırma ve depolama hizmetlerinde yüzde 4,21, konaklama ve yiyecek hizmetlerinde yüzde 8,00, bilgi ve iletişim hizmetlerinde yüzde 0,60, gayrimenkul hizmetlerinde yüzde 61,82, mesleki, bilimsel ve teknik hizmetlerde yüzde

02.08.2021

0,06, idari ve destek hizmetlerinde yüzde 4,51 artış gerçekleşti.

Yıllık bazda 19 alt sektörde daha düşük, 8 alt sektörde daha yüksek değişim

H-ÜFE sektörlerinde yıllık en düşük artış telekomünikasyon hizmetlerinde yüzde 1,72, büro yönetimi, büro destek ve diğer iş destek hizmetleri yüzde 8,89, sinema filmi, video ve televizyon programı yapımçılık hizmetlerinde yüzde 9,13 olarak gerçekleşti. Buna karşılık su yolu taşımacılığı hizmetleri yüzde 99,15, gayrimenkul hizmetleri yüzde 98,73, konaklama hizmetleri yüzde 67,49 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.

H-ÜFE sektörlerinden bina ve çevre düzenleme (peyzaj) hizmetlerinde yüzde 3,77, istihdam hizmetlerinde yüzde 3,69, büro yönetimi, büro destek ve diğer iş destek hizmetlerinde yüzde 2,51 azalış gerçekleşti. Buna karşılık gayrimenkul hizmetleri yüzde 61,82, konaklama hizmetleri yüzde 18,12, hava yolu taşımacılığı hizmetleri yüzde 16,29 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.

Dış ticaret açığı, haziranda 2,85 milyar dolar

TÜİK tarafından açıklanan haziran ayı nihai dış ticaret verilerine göre, Türkiye'nin dış ticaret açığı 2,85 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre ihracat 2021 yılı Haziran ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 46,9 artarak 19 milyar 775 milyon dolar, ithalat yüzde 38,7 artarak 22 milyar 628 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Haziran ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 0,2 azalarak 2 milyar 858 milyon dolardan, 2 milyar 853 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2020 Haziran ayında yüzde 82,5 iken, 2021 Haziran ayında yüzde 87,4'e yükseldi.

Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ihracat, 2021 Haziran ayında yüzde 48 artarak 12 milyar 792 milyon dolardan, 18 milyar 932 milyon dolara yükseldi. Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç dış ticaret fazlası Haziran ayında 270 milyon dolar olarak gerçekleşti. Dış ticaret hacmi yüzde 48,4 artarak 37 milyar 595 milyon dolar olarak gerçekleşti. Söz konusu ayda enerji ve altın hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 101,4 oldu.

Yılın ilk 6 ayında ihracat yüzde 40; ithalat yüzde 27 arttı

Genel ticaret sistemine göre ihracat 2021 yılı Ocak-Haziran döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 39,8 artarak 104 milyar 945 milyon dolar, ithalat yüzde 27,4 artarak 126 milyar 111 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Dış ticaret açığı Ocak-Haziran döneminde yüzde 11,4 azaldı

Ocak-Haziran döneminde dış ticaret açığı yüzde 11,4 azalarak 23 milyar 893 milyon dolardan, 21 milyar 166 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2020 Ocak-Haziran döneminde yüzde 75,9 iken, 2021 yılının aynı döneminde yüzde 83,2'ye yükseldi.

İhracat, ithalat ve dış ticaret dengesi, Haziran 2021 Haziran ayında imalat sanayinin toplam ihracattaki payı yüzde 94,8 oldu

Ekonomik faaliyetlere göre ihracatta, 2021 Haziran ayında imalat sanayinin payı yüzde 94,8, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı yüzde 3,0, madencilik ve taşocakçılığı sektörünün payı yüzde 1,6 oldu.

Ocak-Haziran döneminde ekonomik faaliyetlere göre ihracatta imalat sanayinin payı yüzde 94,4, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı yüzde 3,2, madencilik ve taşocakçılığı sektörünün payı yüzde 1,9 oldu.

Haziran ayında ara mallarının toplam ithalattaki payı yüzde 75,2 oldu

Geniş ekonomik gruplar sınıflamasına göre ithalatta, 2021 Haziran ayında ara mallarının payı yüzde 75,2, sermaye mallarının payı yüzde 15,0 ve tüketim mallarının payı yüzde 9,8 oldu.

İthalatta, 2021 Ocak-Haziran döneminde ara mallarının payı yüzde 75,6, sermaye mallarının payı yüzde 14,1 ve tüketim mallarının payı yüzde 10,1 oldu.

İhracatta zirve her zamanki gibi Almanya

Haziran ayında ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 1 milyar 705 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla 1 milyar 348 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 271 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 1 milyar 82 milyon dolar ile İtalya, 913 milyon dolar ile Irak takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın yüzde 31,9'unu oluşturdu.

Ocak-Haziran döneminde ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 9 milyar 386 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla 6 milyar 773 milyon dolar ile ABD, 6 milyar 245 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 5 milyar 475 milyon dolar ile İtalya ve 4 milyar 892 milyon dolar ile Irak takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın yüzde 31,2'sini oluşturdu.

En fazla ithalatta Çin liderliğini koruyor

İthalatta Çin ilk sırayı aldı. Haziran ayında Çin'den yapılan ithalat 2 milyar 858 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla 2 milyar 321 milyon dolar ile Rusya, 1 milyar 918

milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 248 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 10 milyon dolar ile İtalya izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın yüzde 41,3'ünü oluşturdu.

Ocak-Haziran döneminde ithalatta ilk sırayı Çin aldı. Çin'den yapılan ithalat 15 milyar 144 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla 12 milyar 631 milyon dolar ile Rusya, 11 milyar 272 milyon dolar ile Almanya, 5 milyar 948 milyon dolar ile ABD, 5 milyar 585 milyon dolar ile İtalya izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın yüzde 40,1'ini oluşturdu.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ihracat yüzde 1,6 arttı

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre 2021 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre ihracat yüzde 1,6, ithalat yüzde 0,1 arttı. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise 2021 yılı Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre ihracat yüzde 48,0, ithalat yüzde 39,2 arttı.

Teknoloji yoğunluğuna göre dış ticaret verileri, ISIC Rev.4 sınıflaması içinde yer alan imalat sanayi ürünlerini kapsamaktadır. Haziran ayında ISIC Rev.4'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı yüzde 94,8'dir. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı yüzde 2,8'dir. Ocak-Haziran döneminde ISIC Rev.4'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı yüzde 94,4'tür. Ocak-Haziran döneminde yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı yüzde 3,0'dır.

Haziran ayında imalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı yüzde 78,7'dir. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı yüzde 12,9'dur. Ocak-Haziran döneminde imalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı yüzde 78,8'dir. Ocak-Haziran döneminde yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı yüzde 12,7'dir.

Özel ticaret sistemine göre ihracat 2021 yılı Haziran ayında 18 milyar 807 milyon dolar oldu

Özel ticaret sistemine göre ihracat, 2021 yılı Haziran ayında, ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 47,6 artarak 18 milyar 807 milyon dolar, ithalat yüzde 38,1 artarak 21 milyar 880 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Haziran ayında dış ticaret açığı yüzde 1,0 azalarak 3 milyar 103 milyondan, 3 milyar 73 milyona geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2020 Haziran ayında yüzde 80,4 iken, 2021 Haziran ayında yüzde 86,0'a yükseldi.

İhracat 2021 yılı Ocak-Haziran döneminde 99 milyar 538 milyon dolar oldu

02.08.2021

Özel ticaret sistemine göre ihracat, 2021 yılı Ocak-Haziran döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 40,3 artarak 99 milyar 538 milyon dolar, ithalat yüzde 28,2 artarak 121 milyar 242 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Ocak-Haziran döneminde dış ticaret açığı yüzde 8,3 azalarak 23 milyar 658 milyon dolardan, 21 milyar 704 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2020 Ocak-Haziran döneminde yüzde 75,0 iken, 2021 yılının aynı döneminde yüzde 82,1'e yükseldi."

İş dünyasından 'yeşil' seferberlik!

Türkiye'nin ciğerlerine iş dünyası da su serpiyor. Kaybedilen ormanlık bölgelerin tekrar ağaçlandırılması için harekete geçen iş dünyası, fidan kampanyasının yanı sıra maddi destekte de bulundu.

İş dünyası Türkiye'nin dört bir yanında çıkan yangınlar için seferber oldu. Kaybedilen ormanlık bölgelerin tekrar ağaçlandırılması için harekete geçildi.

TOBB'dan 5 milyon liralık destek

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, yanan ormanları eski haline kavuşturmak ve daha yeşil bir Türkiye için TOBB olarak 5 milyon lira destek verdiklerini duyurdu. Hisarcıklioğlu, Twitter hesabından orman yangınları nedeniyle yaptığı paylaşımda, milletin yanında olduklarını bildirdi. Birlikten güç ve umut doğacağını aktaran Hisarcıklioğlu, "Yanan ormanlarımızı eski haline kavuşturmak ve daha yeşil bir Türkiye için TOBB olarak 5 milyon lira destek veriyoruz. Hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar dileriz" değerlendirmesinde bulundu.

TİM'den fidan seferberliği

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), yangın nedeniyle kaybedilen ormanlık alanlara fidan dikimi için seferberlik başlattı. TİM Başkanı İsmail Güllü, son yangınların kendilerini fazlasıyla üzdüğünü belirterek, şu açıklamalarda bulundu: "Gelecek nesillere miras bırakacağımız daha yeşil bir Türkiye'yi hep beraber inşa etmek için ihracatçılarımızı yangınlarda kaybettiğimiz ormanlık bölgelerde fidanları toprakla buluşturmaya davet ediyoruz."

TİM olarak, 100 bini aşkın ihracatçılarımız adına yeşil büyümeye, yeşil geleceğe odaklanmış cennet vatanımızda ağaçlandırma seferberliği başlatıyoruz. Çocuklarımıza, gelecek nesillere bırakacağımız en büyük miras, temiz bir dünya, temiz bir atmosferdir. Yeşil vatanımızı yeniden ağaçlandırmak adına başlatmış olduğumuz seferberlikle, yeşil bir Türkiye için geleceğe nefes olacağız"

TESK'ten seferberliğe 'ağaç'la destek

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bendevi Palandöken, ülke genelindeki orman yangınlarında zarar gören alanları ağaçlandırmak için kampanya başlattıklarını bildirdi. Palandöken, yaptığı yazılı açıklamada, kısa sürede ülkenin birçok bölgesinde başlayan orman yangınlarının "herkesin ciğerini yaktığını" ifade etti. Maddi ve manevi kayıpların herkesi üzdüğünü belirten Palandöken, şunları kaydetti: "Yangında hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine ve yakınlarına baş sağlığı diliyorum. Yangından etkilenen tüm vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Yanan ağaçlar, yangında kaybettiğimiz canlar geleceğimizdir. Yanan ormanlarımızı telafi etmek ve yeniden yeşertmek için TESK olarak düzenlediğimiz kampanya ile ülke genelindeki tüm esnaf ve sanatkarlar olarak en az bir ağaç dikerek orman yangınlarıyla mücadele seferberliğine destek oluyoruz."

TMB de fidan kampanyası başlattı

Yanan bölgelerin tekrar yeşillendirilmesine destek veren Türkiye Mütahhitler Birliği (TMB) üyeleri fidan bağı kampanyası başlattı. Orman yangını ile mücadele eden çalışanlara ve vatandaşlara tüm Türkiye'nin minnet borcu olduğunu ifade eden TMB Başkanı M. Erdal Eren, "Öncelikle yangın bölgesinde bulunanlar olmak üzere tüm vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz. Doğamızı, vatandaşlarımızın canını ve malını korumak için mücadelesini sürdüren tüm çalışanlara sonsuz teşekkürlerimizi sunuyoruz. Orman yangınlarında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza da Allah'tan rahmet diliyoruz" dedi.

Öte yandan Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) gençlik şubesi **Genç MÜSİAD** da sosyal medya hesaplarından yaptığı duyuruda yangın bölgesine fidan bağı kampanyasını şöyle duyurdu: "Ülkemiz için #BirlikOlmaVakti Ülkemizin dört bir yanında meydana gelen yangınlarda zarar gören ormanlarımızı yeniden yeşertmek ve ülkemizin geleceğine nefes olmak için Genç MÜSİAD olarak 1.000 fidan Yaprak dökmeyen ağaç bağışlıyoruz."

Bakan Pakdemirli'den yangınlardaki son duruma ilişkin açıklama

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, 107 tane orman yangını çıktığını, bunun 98'inin kontrol altında olduğunu, 9'unun ettiğini söyledi.

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, orman yangınlarında son duruma ilişkin açıklama yaptı. Yurt genelinde 107 orman yangınından 98'inin kontrol altında olduğunu belirten Pakdemirli, 9'unun ise devam ettiğini söyledi.

Marmaris'teki yangına 3 uçak, 9 helikopter, 146 arazöz, 20 su tankeri, 8 dozer ve 529 personelle müdahale edildiğini kaydeden Pakdemirli, "Bugün saat 12.00'den itibaren nem yüzde 10'a düşüyor. Çok daha dikkatli olmamız lazım." ifadesini kullandı.

Pakdemirli, "Sivil ve orman teşkilatından şehitlerin olduğu bir dönemde teşkilatımızın moralini bozmaya hiç kimsenin hakkı yoktur diye düşünüyorum. 5,5 milyar fidan dikmiş bir teşkilatın başı olarak ilk yağmurlarla 1 giden fidan karşılığında bin fidan dikeceğiz." diye konuştu.

“Uçak filomuzu takviyelerle 15'e çıkardık”

Artık eskimiş, miadı dolmuş, herhangi bir uçağı kullanmanın lüksünün olmadığını söyleyen Bakan Pakdemirli, “Bir ağaca paha biçemeyiz. Helikopter filomuzu 27'den 39'a çıkardık, son günlerdeki takviyelerimizi de 45'e çıkardık. Uçak filomuzu takviyelerle de 15'lere çıkardık. Ülkeler arasında yangınla ilgili araç alışverişi yapılması son derece doğal bir şeydir. Herkes müsterih olsun, hiçbir şekilde ne eksik müdahalemiz vardır ne de eksik teçhizatımız vardır.” şeklinde konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: Can kaybı dışındaki her kaybı telafi edecek güce sahibiz

Türkiye'nin yangınların izlerini kısa sürede sileceğini söyleyen Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Hiçbir vatandaşın mağdur olmasına müsaade edemeyiz. Can kaybı dışındaki her kaybı telafi edecek güce sahibiz." dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, orman yangınlarının devam ettiği Muğla'da yaptığı incelemelerin ardından açıklamalarda bulundu.

Marmaris'teki yangında hava araçlarının yanında 80 arazöz, 35 tanker, 31 iş makinesi, 176 hizmet aracı ve 1400 personel görev yaptığını belirten Erdoğan, barınma, gıda, temizlik malzemesi ve benzeri ihtiyaçlar için gereken her türlü tedbirin alındığını ve her türlü ikmal mekanizmasının oluşturulduğunu bildirdi.

Sağlık Bakanlığının 38 ambulans ve 175 personelle vatandaşlara yardımcı olduğunu kaydeden Erdoğan, "Yangından etkilenen vatandaşlarımızın ikisi dışında hepsi taburcu edilmiştir." dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Ormanlarımızı yakanları bulup ciğerlerini yakmak boynumuzun borcudur." ifadelerini kullandı.

Erdoğan, "Türkiye, yangınların izlerini kısa sürede silecek. Hiçbir vatandaşın mağdur olmasına müsaade edemeyiz. Can kaybı dışındaki her kaybı telafi edecek güce sahibiz." diye konuştu.

Kılıçdaroğlu: Orman yangınını söndürmek için devlet ihale mi açar?

CHP lideri Kılıçdaroğlu, "Bu orman yangınları her yıl olur muydu? Olurdu. Peki her yıl olan orman yangınlarına karşı neden sağlıklı ve tutarlı bir politika üretemiyoruz? Orman yangınını söndürmek için devlet ihale mi açar? THK var, TSK var. Başka kuruluşlar var. Alırsınız uçakları, helikopterleri. Belli bölgelerde konuşlanırlar. İHA'larınız var, anında müdahale edersiniz." diye konuştu.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, İstanbul'da Öze Dönüş Platformu'nun toplantısında konuştu.

Konuşmasında orman yangınlarına değinen Kılıçdaroğlu şunları söyledi:

"Dün Antalya ve Manavgat'taydım. Gece Marmaris'e geçtim. Orman yangınları var. Hala devam ediyor. Gerçekten de bir ağacın yanması ne demektir, bir ormanın yanması ne demektir? Onlar canlı. Ormanda da canlılar yaşıyor. Bütün bunlar yanıyor. Bizim önlem almamız lazım. Soru şu. Bu orman yangınları her yıl olur muydu? Olurdu. Peki her yıl olan orman yangınlarına karşı neden sağlıklı ve tutarlı bir politika üretemiyoruz? Orman yangınını söndürmek için devlet ihale mi açar? Türk Hava Kurumu var, Türk Silahlı Kuvvetleri var. Başka kuruluşlar var. Alırsınız uçakları, helikopterleri. Belli bölgelerde konuşlanırlar. İHA'larınız var, anında müdahale edersiniz. 2002 yılında Türkiye'de 176 orman yangını çıktı. Çok büyümeden tamamı söndürüldü. Belki biz toplum olarak farkında bile olmadık. Olayı büyüttüğünüz andan itibaren toplumun dikkatleri oraya dikkatler gider. Peki 2002'de yapılan mı, bugün yapılan mı doğru? Şimdi orman yangını var, kimin ne dediği belli değil. 'Uçak var,

uçak yok.' Bu yangın her yıl oluyordu, neden 6nceden 6nlemini almıyorsunuz? 'Yaş kesen baş keser' diyoruz. Ormanlar sayesinde nefes alıyoruz. Sayın Bakanım yorgun değilim. Yorulma niyetim de yok. Bu 6lkede huzuru sağlayıncaya kadar yorulma niyetim yok, bu 6lkede barışı sağlayıncaya kadar yorulma niyetim yok." ifadelerini kullandı.

“Sakın idam yapmasınlar, bize baksınlar”

"Ayrıştırıyorlar toplumu. Niye kavga ediyoruz?" diyen Kılıçdaroğlu, "Benim gibi düşünmeyebilir başka kişi. Benim görevim onu dinlemektir. Bürokrasiye atamam yapıldı, genel müdürdüm, üstadımın söylediği kulağımda küpedir, 'bir yere geldiğinde birisi hayır diyorsa dinleyeceksiniz.' Siyasete atılırsanız; insanın, doğanın yararına çalışacaksınız. Geçmişte ayrışan toplumların faturasını çok ödedik. Bu 6lkede başbakanları idam sehpasına gönderdik. Mısır'da darbe oldu. İki büyükelçimizi gönderdim. Gidin 'sakın siyasi idamlar yapmasınlar, bize dönüp baksınlar, biz yaptık, pişman olduk, şimdi adlarını veriyoruz.' Siyasi idamlar doğru değil. İnanarak, bilerek gönderdim. Mısır ile tarihi dostluğumuz var. Birlikte olmak zorundayız. Bırakın ortak tarihi akrabalarımız var." dedi.

Kabine bugün toplanıyor: Aşı zorunluluğu masaya yatırılacak

Cumhurbaşkanlığı Kabinesi bugünkü toplantısında koronavirüs salgınına karşı alınacak tedbirleri gözden geçirecek. Toplu alanlara girişte aşı şartı önerisinin de toplantıda gündeme gelmesi bekleniyor.

Temmuz başında normalleşmeye geçilmesiyle birlikte günlük vaka sayılarında yaşanan büyük artış bugün Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde yapılacak kabine toplantısında ele alınacak.

Tüm kısıtlamaların kaldırıldığı 1 Temmuz'da 5 bin 288 olan günlük vaka sayısı, 31 Temmuz itibariyle 22 bin 332'ye ulaştı.

AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın başkanlığında bugün yapılacak Cumhurbaşkanlığı Kabinesi toplantısında, salgındaki son durumu ve Bilim Kurulu'nun önerileri doğrultusunda tedbirleri gözden geçirecek.

Milliyet'ten **Aslıhan Altay Karataş'ın haberine göre**, toplantıda, aşılama çalışmalarının daha hızlı ilerlemesi ve aşılanan nüfusun artması için Bilim Kurulu'nun sunduğu öneriler değerlendirilecek. Bu kapsamda maç, tiyatro, sinema ve AVM'lerin yanında kalabalık ve kapalı ortamlarda yapılan toplantı, düğün, kına, konser, kongre, dernek toplantısı gibi etkinliklere aşı olmayanların alınmaması önerisi de değerlendirilecek. Ayrıca meslek örgütlerinin ve sivil toplum kuruluşlarının, 'aşı olmayan personel çalıştırılmaması, şirketlerin aşı olan müşterilerini farklı kampanyalarla ödüllendirmesi' gibi girişimlerinin Kabine tarafından teşvik edilmesi de gündemde.

Erdoğan, Cuma namazı çıkışında yaptığı açıklamada özellikle bayram döneminde tedbirlere gereken özenin gösterilmediğine dikkat çekerek, “Bayram, halkımızın bayramdaki yaşam tarzı her şeyi bir yerde tersine çevirdi. Bunu nereden biliyoruz? Önümüze gelen rakamlardan görüyoruz. Bu rakamlarda tabii durum maalesef aleyhe döndü. Bunu tekrar bizim lehe döndürmemiz lazım. Eğer olumlu istikamette bir gelişme olursa vatandaşımızı sıkıntıya sokmakla ilgili bir derdimiz yok. Tam aksine normal hayata nasıl döneriz bunun gayreti içerisindeyiz. Onun için de bütün tedbirlerimizi alıyoruz ve normalleşmeyi hızlandırmanın gayreti içerisinde olacağız” demişti.

ERDOĞAN AÇIKLAYACAK

Kabinede ayrıca son dönemde yaşanan orman yangınları ve sel felaketleri ile ilgili hasar tespit ve tazmin çalışmaları da ele alınacak. Yangın ve sel bölgesinde yapılan çalışmalar hakkında ilgili bakanlar, kabineye bilgi verecek. Yangından ve selden zarar gören vatandaşların mağduriyetlerini gidermek için alınan kararları, Erdoğan Millete Sesleniş konuşmasıyla duyuracak.

İrfan Donat

AB'ye ihracatta analiz paradoksu

Pandemi süreciyle birlikte ülkelerin **tarım ve gıdaya dair dış ticaret politikaları** da değişime uğradı.

Bazı ülkeler **arz güvenliği ve gıda enflasyonunu** göz önüne alarak daha fazla ithalata yönelirken, bazıları da **ihracat kısıtlaması, kota ya da ek gümrük vergileri** gibi farklı yöntemleri kullanarak kendilerini güvenece altına almaya çalıştı ve çalışıyor.

Türkiye açısından baktığımızda her iki yöntemi de kullandığını görüyoruz.

Hem **planlama sorunu** hem de **kuraklığın etkisiyle arz açığı olan ürünlerin ithalatı artarken**, gıda enflasyonu riskine karşı içeride fiyatları kontrol **altında** tutmak adına dönem dönem bazı ürünlerde **ihracat kısıtlamalarına da şahit olduk** ve olmaya devam ediyoruz.

Türkiye'nin bu konuda uyguladığı bir başka "**örtülü yöntem**" ise ihracata giden ürünlere yönelik "**analiz sıklığı ve yoğunluğunu artırmak**".

Bugünlerde bazı yaş meyve ve sebze ihracatçılarından benzer konuyla ilgili yeniden mesajlar almaya başladık.

Bilindiği üzere uzun süredir Türkiye'den Avrupa Birliği'ne (AB) ihraç edilen **taze biber, nar, limon** gibi ürünlerde **yüzde 20** gibi bir oranda **fiziki ve pestisit kontrolleri** söz konusu.

Yaklaşık 10 yılı aşkın bir süredir bu uygulama devam ediyor.

Yakın zamanda alınan yeni bir karar ile başta biber olmak üzere **AB'ye ihracat edilen bazı ürünler yüzde 100 analiz sıklığına** tabi oldu.

02.08.2021

Bu da ihracat tarafında herkesin kafasını karıştırmış ve moralini bozmuş durumda.

Ama onun da ötesinde ortada ciddi bir **paradoks** var.

O paradoksu daha iyi idrak etmek adına önce **biber ihracatı özelinde** bir kaç veriyi sizinle paylaşalım.

AB'ye 2018 yılında **39 bin 407 partide** gerçekleştirilen 61.863.880 kg biber ihracatında **49 bildirim** alınmış. Yani oransal olarak yüzde 0,012'ye tekabül ediyor. Bunu şöyle okumak da mümkün: 39 bin 407 konteyner mal arasında sadece 49'unda sorun tespit edilmiş.

2019 yılında ise **36 bin 905 partide** gerçekleştirilen 51.081.108 kg biber ihracatında ise **48 bildirim** alınmış. Oransal olarak yüzde 0,013.

2020 yılına gelindiğinde ise **47 bin 892 partide** gerçekleştirilen 63.121.199 kg ihracatta 84 bildirim alınmış. Oransal olarak yüzde 0,02.

Ve bu yılın ilk 6 ayında ise **34 bin 327 partide** gerçekleştirilen 64.871.072 kg ihracatta **122 bildirim** alınmış. Oransal olarak yüzde 0,035'e denk geliyor.

Bu tablo karşısında ihracatçılar diyor ki: "AB'nin bir çok üretici ülkesinin dahi başaramadığı seviye olan yüzde 0,3 (Binde üç) oranında bir ortalamaya sahibiz ancak limite çok yakın pestisit sorunlu ürünümüz bulunmaktadır. Buna rağmen ihracatçılar olarak bizlere teşekkür edilmesi gerekirken, başta biber olmak üzere AB'ye ihraç edilen bir çok ürün yüzde 100 analiz sıklığına tabi olmuş durumda."

KONU SADECE BİBER, SORUN SADECE İHRACATA YÖNELİK DEĞİL

Şimdi gelelim paradoks meselesine...

Öncelikle şu notu düşelim...

Türk Gıda Kodeksine (TGK) göre **yasak olan** Chlorpyrifos, Omethoate, Fenveralate, Clothianidin, Carbendazim gibi **etken maddeli kimyasallar** hala **zirai ilaç bayilerinde satılıyor** ve **üreticilerin kullanımına sunuluyor**.

Diğer taraftan, yasal olan diğer kimyasallarda ise AB ile Türkiye'nin "**Maksimum Kalıntı Limiti**" (MRL) değer kriterlerinde ciddi bir fark var.

Daha net ifadeyle, Türkiye ile AB arasında ciddi bir **MRL uyumsuzluğu** söz konusu.

02.08.2021

Bunu da bazı etken madde örnekleri ile somutlaştıralım.

Tebufenpyrad için Türk Gıda Kodeksinin (TGK) MRL değeri **yüzde 0,5** iken AB'de bu oran **yüzde 0,01**

Pyridaben için TGK'nin MRL değeri **yüzde 0,5** iken AB'de **yüzde 0,3**

Chlorpyriphos-methyl için TGK'nin MRL değeri yüzde 0,5 iken AB'de yüzde 0,01

Buprofezin için TGK'nin MRL değeri yüzde 2 iken AB'de yüzde 0,01

Etiozazole için TGK'nin MRL değeri **yüzde 0,02** iken AB'de **yüzde 0,01**

Acrinathrin için TGK'nin MRL değeri **yüzde 0,2** iken AB'de 0,02

Zaten AB bildirimlerinin önemli kısmı da yukarıdaki bu 6 etken madde kaynaklı.

Bunlara ek olarak edindiğim bilgilere göre, Formatanate, Methomyl, Omethoate, Fenamiphos, Tau-fluvalinate, Pirimiphos-methyl, Malathion, Dimethoate ise kimyasallar ise genel olarak tavsiye edilmeyen riskli etken maddeler olarak piyasada yer alıyor.

PARADOKS

Konuya sadece biber ihracatı diye bakmayın.

Mesele, bizim bu ülkenin vatandaşları olarak iç piyasada tükettiğimiz ürünlerin kalitesiyle doğrudan ilgili.

İşte paradoks tam da burada...

Bir tarafta AB'ye ihraç edilen ürünlere yönelik analiz sıklığı artırılırken, öte tarafta **bizlerin tükettiği ürünlerin MRL değerleri AB'nin çok çok üzerinde** ve aynı hassasiyet söz konusu değil.

Avrupalı tüketici daha düşük MRL değerlere sahip gıda ürünleri tüketirken, biz daha yüksek değerlerde **kimyasal kalıntılı ürün** tüketiyoruz.

İç piyasa için farklı, dış pazar için farklı bir MRL değerini tüketici olarak kabul etmek mümkün mü?

02.08.2021

AB'ye yapılan ihracat yüzde 100 analize tabi iken iç piyasada neden değerler daha esnek ve denetimler daha seyrek?

Bizim sağlığımız Avrupalının sağlığından daha az kıymetli değildir diye düşünmek istiyoruz.

O yüzden meyve, sebze konusunda Türk Gıda Kodeksinin AB ile uyumsuz olan Maksimum Kalıntı Limiti (MRL) değerleri acilen uyumlu hale getirilmek zorundadır

Madem "**Yeşil Mutabakat**" konusunu her manada konuşuyoruz, alın size bir fırsat.

AB, 2030 yılına kadar pestisit kullanımını yüzde 50 oranında azaltmayı hedefliyor. Türkiye de bu konuda AB'deki politikalara benzer bir politika izleyeceğini eylem planında açıkladı ama artık bunun altının doldurulması lazım.

O zaman işe en sondan başlamak yerine en baştan başlamak gerek.

İşin **tarlada, bağda, bahçe ve seralarda** başlayan üretim kısmında AB'ye uyumlu olarak MRL değerlerin yeniden belirlenmesi, standartların net şekilde ortaya konulması ve bunun da ötesinde alınan **kararların uygulanarak etkin denetimlerle arkasında durulması** gerekiyor.

Yasak olmasına rağmen satışı devam eden kimyasalların bayi ve üretici kontrolleri yapılarak yaptırım uygulanması, bu sorunu kaynağından çözmek adına elzemdir.

Pestisit kullanımını azaltmak adına alternatif **biyolojik mücadele yöntemlerine** daha fazla ağırlık vermek zorundayız.

Eğer bu adımlar atılırsa **gıda güvenliği** adına önemli bir kazanım da elde edilmiş olur.

İhracat tarafına geri dönersek...

AB,yönetmelik gereği 6 ay herhangi bir üründe pestisit tespit etmemesi halinde sistemden otomatik olarak o ülkeyi çıkarıyor.

Eğer Türkiye, ev ödevini yerine getirirse bu sadece iç tüketim açısından değil dış pazarda da elimizi kuvvetlendirecek ve bizim **güven** ve **prestijimizi** de artıracaktır.

Konuştuğumuz ihracatçılar üç aşağı beş yukarı benzer şeyleri söylüyor.

02.08.2021

Çözümün başlangıcının üretim kısmında olduğu konusunda herkes hem fikir.

ANALİZ MALİYETİNDE 10 KAT FARK

Bu arada ihracatçılar mevcut rekabet şartlarında laboratuvar maliyetlerinden de oldukça şikayetçi.

Akredite laboratuvar maliyetlerinin 150-200 TL bandında olduğu bir ortamda, **Bakanlığın ihracatçılara 1.800-2.000 TL** arasında içeriği belirsiz olan bir maliyet yükü çıkarmasına anlam veremeyen ihracatçılar, bunun **çok ağır bir yük** olduğunun altını çiziyorlar.

Bunun yanısıra her ne kadar **numune alma işi 3 saat gibi gözükse** de diğer prosedürlerle birlikte **analizlerin başlangıç-bitiş süresi 2 günü bulabiliyor**. Raf ömrü kısa olan yaş meyve ve sebze ürünleri için bu süre oldukça uzun.

Konunun bir çok alt başlığı olduğu için biraz dağıldığının farkındayız.

Özetin özeti...

Mesele biber özelinde bir ihracat sorunu gibi gözükse de aslında tüm tarım ürünlerine bakış açımızı gösteriyor.

Gelecek nesillerin sağlığı açısından bu konuyu önemsiyoruz.

Şu "azami faiz" meselesi

Alaattin AKTAŞ

02 Ağustos 2021 Pazartesi

"Fiilen uygulanan azami faiz" konusuna devam...

✓ Tüm bankaların o ay her bir mevduat hesabına uyguladığı tüm faizler sıralanıyor ve en yüksek oran "fiilen uygulanan azami faiz" olarak kayıtlara giriyor.

✓ Bu faizi Merkez Bankası, BDDK, uygulayan banka ve tabii ki uygulanan hesap sahibi dışında kimsenin bilme şansı yok.

✓ Bankaların Merkez Bankası'na "gerektiğinde uygulamak üzere bildirdikleri azami faiz" ile "fiilen uygulanan azami faiz" çok farklı. İlki bir anlamda izin, ikincisi fiilen uygulanan.

Şu köşede 29 Temmuz'da "Bu faizi kim, kime ve niye veriyor" başlıklı bir yazıya yer verdik. Konu, bankaların fiilen uyguladıkları azami faiz ile ortalama faiz arasındaki farktı. Yazımızda kamu bankaları da dahil olmak üzere bankaların bazı müşterilerine inanılmaz denilebilecek yüksek faiz uyguladıklarına dikkat çektik.

Okurlarımızdan bu yazımızla ilgili değişik tepkiler aldık.

Kimi yazımıza konu oranların söz konusu olmadığını, bir anlamda yanlış oranlar verdiğimizizi dile getirdi.

Kimi bu faizi hangi bankaların uyguladığını sordu.

Bu faizden yararlanmanın şartlarını öğrenmek isteyen okurlar da oldu.

Önce bize yöneltilen sorulara kısa kısa yanıtlar verip sonra şu faiz meselesini detaylı bir şekilde ele almak istiyoruz.

Öncelikle şunu söyleyelim; bu oranlarda bir yanlışlık yok. Bu çok yüksek faiz oranlarını biz tek tek bankalardan derliyor değiliz ki bir hata yapalım. Zaten böyle

yapma şansımız olsa banka bunu afişe ediyor demektir ve biz de “Bu faizi şu bankalar veriyor” diye rahatça yazarız. Bu verilerin kaynağı Merkez Bankası. Çünkü bankalar bu konudaki verileri düzenli olarak Merkez Bankası'na bildirmek zorundalar. Yani biz de bu verileri Merkez Bankası'ndan alıyoruz.

Böylesine yüksek faizden yararlanmanın belli bir koşulu var mıdır, bilmiyoruz. Çok yüksek mevduat mıdır, muhtemelen öyle; o an için bankanın sıkışık durumda olması mıdır, belki; hiç sanmıyoruz ama hatır gönül işi midir, bilemeyiz.

Fiilen uygulanan en yüksek faiz-mayıs (%) (*)

	Tüm bankalar	Kamu bankaları	Fark (Puan)
TL cinsi mevduat			
Bir aya kadar vadeli	20,00	19,65	0,35
Üç aya kadar vadeli	20,25	19,65	0,60
Altı aya kadar vadeli	20,25	19,65	0,60
Bir yıla kadar vadeli	20,75	19,65	1,10
Bir yıl ve daha uzun	20,94	19,60	1,34
Dolar cinsi mevduat			
Bir aya kadar vadeli	3,84	3,00	0,84
Üç aya kadar vadeli	2,85	2,85	0,00
Altı aya kadar vadeli	2,75	2,75	0,00
Bir yıla kadar vadeli	3,40	2,50	0,90
Bir yıl ve daha uzun	2,50	2,50	0,00
Euro cinsi mevduat			
Bir aya kadar vadeli	1,75	1,75	0,00
Üç aya kadar vadeli	2,00	1,80	0,20
Altı aya kadar vadeli	2,25	1,80	0,45
Bir yıla kadar vadeli	1,65	1,65	0,00
Bir yıl ve daha uzun	1,50	1,50	0,00

(*) Sarı satırlar ya kamu bankalarıyla diğer bankaların eşit faiz uyguladığını ya da tüm bankaların oranını bu düzeye kamu bankalarının çektiğini gösteriyor.

Banka sayısını üçe indirmek mümkün

Türkiye’de irili ufaklı elli kadar banka var. Böylesine yüksek faizi uygulayan bankayı bilmenin mümkün olmadığını belirttik. Ama kapsamı epeyce daraltıp 3’e indirmek mümkün. Ama bu, o yüksek faizin alınabileceği anlamına tabii ki gelmiyor.

Merkez Bankası fiilen uygulanan azami faizi hem tüm bankalar için açıklıyor, hem de yalnızca kamu bankaları için. Yani üç kamu bankasının uyguladığı faizi biliyoruz. Bu oranlar tablomuzda da var.

Hani bu faizi bankayı bilemedikleri için alamadıklarını düşünen okurlarımız varsa, biz sayıyı üçe indiriyoruz ve bu üç bankadan biri ya da belki de hepsi mayısta bir aya kadar vadeli dolar mevduatına yüzde 3 faiz uygulamış. (En son veri mayısa ait olduğu için daha yeni oranları veremiyoruz.) Diğer faizler de ortada.

Ama sorun bankayı bulamamak değil; sorun, banka bilinse bile o faizi alamamak!

FAİZDE ÜÇ VERİ SETİ VAR

Bankaların “fiilen uyguladıkları azami faiz oranı”nı başka bir veri setiyle karıştırdığımızı düşünen okurlar da oldu. Bir karışıklık yok.

Mevduat faizinde temelde üç oran ya da üç veri seti var. Üçünde de kaynak Merkez Bankası.

Ortalama faiz

Birincisi bankaların uyguladıkları ortalama oranlar. Merkez Bankası bu oranlarla ilgili verileri haftalık olarak açıklıyor. Bu veri setinde tüm bankaların oranları kapsanıyor (kamu ayrımı yok) ve oranlar para cinslerine ve vadeye göre sıralanıyor. Bir başka ifadeyle vatandaşa uygulanan faiz işte bu.

Fiilen uygulanan azami faiz

İkinci veri seti giriş konumuz da olan fiilen uygulanan azami faiz oranı. Her banka para cinslerine ve vadeye göre fiilen uyguladığı azami faiz oranını Merkez Bankası'na bildiriyor. Bu faiz oranları en yüksekten daha düşüğe doğru sıralanıyor ve işte o en yüksek oran o ay için fiilen uygulanan azami faiz olarak kayda giriyor. Bu veri seti tüm bankalar ve kamu bankaları için ayrı ayrı açıklanıyor. Tabii ki tüm bankalar içinde kamu bankaları da var. Oranlar tablomuzda yer alıyor. Örneğin mayısta bir ya da birden fazla banka bir ay vadeli dolara yüzde 3.84, bir aya kadar vadeli euroya yüzde 1.75 faiz vermiş.

Uygulanabileceği bildirilen azami faiz

Üçüncü veri seti ise bankaların uygulayabileceklerini bildirdikleri tavan faiz. Dikkatinizi çekmek istiyorum, bu faiz, uygulanan ortalama ya da en yüksek faiz değil, bankaların “uygulayabilirim” diye bildirdiği tavan faiz. Bu veri setindeki detaylar ilk iki veri setini oluşturan ortalama oran ve fiilen uygulanan azami orandan biraz farklılık gösteriyor.

Uygulanabileceği bildirilen faizle ilgili veri setinde TL cinsinde oranlar tüm bankalar için açıklanıyor. Mevcut durumda TL mevduata uygulanabileceği belirtilen en yüksek faiz oranı yüzde 2 ile 35 arasında. Yani en düşük bildirimde bulunan banka en fazla yüzde 2 faiz vereceğini, en yüksek bildirimde bulunan banka ise en fazla yüzde 35 faiz vereceğini bildirmiş. Bu oranları birden fazla banka da bildirmiş olabilir. Yani şu an itibarıyla bir ya da birden fazla bankanın TL'ye yüzde 35'e kadar faiz uygulama olanağı var. Ama bu uygulamaya dönük bir hazırlık değil, bir anlamda "Elimde iznim olsun da, gerekirse kullanırım" yaklaşımı.

Dolar ve euro için ise hem tüm bankalar, hem kamu bankaları bazında oran veriliyor. Dolar ve euro için bir ya da daha fazla banka en yüksek yüzde 0.01, yine bir ya da birden fazla banka ise en yüksek yüzde 10 faiz uygulayabileceğini bildirmiş durumda.

Üç kamu bankasından biri ya da ikisi dolara en fazla yüzde 3, yine biri ya da ikisi en fazla yüzde 5 faiz vereceğini iletmış. Kamu bankalarında euro için bildirilen oranlar ise yüzde 2 ve 3 düzeyinde.

Bir kez daha vurgulayalım; bu oranlar "uygulayabilirim" düşüncesiyle bankaların bildirdikleri azami oranlar. Bu oranların mutlaka uygulanacağını düşünmek temelden yanlış.

Abdulkadir Selvi

Meclis bakanları görevden alabilecek

2 Ağustos 2021

Parlamerter sisteme dönüşü savunan muhalefet, “iyileştirilmiş” ya da “güçlendirilmiş” parlamenter sistemi esas alan anayasa hazırlıyor. Bazı çevreler benzer yaklaşımı AK Parti’nin yeni anayasa çalışmaları için gösteriyor. AK Parti’nin, kamuoyunun karşısına “iyileştirilmiş Cumhurbaşkanlığı sistemi” önerisiyle çıkmaya hazırlandığını iddia ediyor.

Baştan belirteyim ki, bu doğru değil. Bu yüzden yeni anayasayı doğru bir zeminde ve doğru bilgiler ışığında tartışmamız çok önemli hale geldi.

SİSTEMİN ADI

Bu yüzden basında yer alan “iyileştirilmiş Cumhurbaşkanlığı sistemi” iddialarını Yeni Anayasa Taslağı’nı hazırlayan ve **Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’a** sunan Yeni Anayasa Bilim Kurulu’nun Başkanı **Prof. Yavuz Atar’a** sordum.

Yeni Anayasa Taslağı’nda “İyileştirilmiş Cumhurbaşkanlığı sistemi” mi var?

“Yeni Anayasa’da hükümet sisteminin adı açıkça “başkanlık sistemi” olarak düzenleniyor. “İyileştirilmiş Cumhurbaşkanlığı, iyileştirilmiş başkanlık veya iyileştirilmiş parlamenter sistem” gibi adlandırma ve nitelendirmeler literatürde yer almıyor, ayrıca bilimsel olarak da yanlıştır. AK Parti Anayasa Taslağı çalışmasının “Bilim Kurulu” ve “siyasi heyet müzakereleri” aşamalarında hiçbir şekilde böyle bir nitelendirme yapılmamıştır. Başkanlık sisteminin böyle yanlış bir ad altında kamuoyuna sunulması da düşünülmemektedir. Basında yer alan bu minvaldeki açıklama ve yorumlar dayanaksızdır.

DENGE DENETLEME

Denge ve Denetleme sistemi nasıl kuruluyor? Türk Başkanlık Sistemi’nin temel felsefesi nedir?

Yeni Anayasa Taslağı’nda yasama, yürütme ve yargı organları ve fonksiyonları bakımından “denge ve denetleme sistemi” yeniden kurgulanıyor. Daha doğru şekilde

Türk Tipi Başkanlık Sistemi olarak adlandırılabilir bu modelin temel felsefesi yasama, yürütme ve yargının sorunsuz olarak işleyebilmesi ve ciddi çatışma ve tıkanmaların ortaya çıkmasının engellenmesidir. Bununla birlikte, Yeni Anayasa Taslağı'nda denge ve denetim mekanizmalarında Meclis'i güçlendiren ve sistemdeki ağırlığını arttıran bir yaklaşım benimsenmiştir.

GÜVENOYU VAR MI?

Bazı bakanlıklar için güvenoyu sistemi mi getirilecek. Örneğin Milli Savunma, Dışişleri, İçişleri ve Adalet bakanlarının atamasında Meclis mi yetkili olacak?

Yeni düzenlemede, parlamenter sistemlerin bir unsuru olan "güvenoyu" sistemi yer almıyor. Çünkü başkanlık sisteminde "başkan" doğrudan halk tarafından seçilmekte ve güveni halktan almaktadır. Halkın seçtiği bir organ, başka bir organdan güvenoyu almaz. Bununla birlikte, başkanın atadığı başkan yardımcılarını ve bakanların, belli şartlar çerçevesinde Meclis tarafından görevden alınabilmesinin yolu açılıyor. Böylece başkan yardımcılarını ve bakanlar hem başkana, hem de bir anlamda Meclis'e karşı da sorumlu olacaklardır. Bu düzenleme açıkça Meclis'i güçlendirici niteliktedir. Bazı başkanlık sistemlerinde bakanların Başkan tarafından atanmasından sonra parlamentonun onayı aranmaktadır, bazılarında ise parlamentolara bakanları görevden alma yetkisi verilebilmektedir. AK Parti Yeni Anayasa Taslağı'nda bu ikinci model benimsenmiştir. Bu uygulama sözü edilen bakanlıklarla sınırlı olmayıp, başkan yardımcılarını ve bakanların tümü için geçerli olacaktır. Sonuç olarak başkan yardımcılarını ve bakanlar yine başkan tarafından atanacak, ancak yeni sistemde Meclis bunları görevden alabilecektir.

MECLİS, BAKANLARI GÖREVDEN ALABİLECEK

Bakanlar ve başkan yardımcılarını kaç milletvekilinin oyuyla görevden alınabilecek?

Başkan yardımcılarını ve bakanların görevden alınabilmesi için Mecliste salt çoğunlukla önerge verilebilecek, ancak bu önergelerin kabulü için beşte üç oy çoğunluğu aranacaktır.

SÖZLÜ SORU GERİ GELİYOR

Bakanlar belli günlerde Meclis'te milletvekillerinin sorusunu sözlü olarak yanıtlayacak mı?

Yeni sistemde mevcuttaki yazılı soruya ilaveten sözlü soru sistemi de kabul ediliyor. Cumhurbaşkanlığı sisteminin 3 yıllık uygulamasında eski parlamenter sistem alışkanlıklarının da etkisiyle, milletvekilleri ile bakanların daha yoğun bir temas içinde bulunması bir ihtiyaç olarak dile getirilmektedir. Bu beklenti göz önünde tutularak Meclis ile bakanlıklar arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesi ve Meclisin yürütmeyi

denetleme kapasitesinin artırılması amacıyla bakanların Meclis'e giderek soruları sözlü olarak cevaplandırmasına imkân tanınmaktadır.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCILARI

Cumhurbaşkanı yardımcılarında biri atanacak diğeri ise milletvekilleri arasından seçilecek deniliyor. Doğru mu?

Taslakta başkan yardımcılıyla ilgili olarak mevcut Anayasa'daki düzenleme esas alınmış olup bir değişiklik söz konusu değildir.

ANAYASA MAHKEMESİ'NE ÜYE SEÇİMİ

Anayasa Mahkemesi'ne üye seçiminde Meclis'e ağırlık veriliyor mu?

Yeni düzenlemede Anayasa Mahkemesi üyelerinin seçiminde AK Parti'nin 2012 Uzlaşma Komisyonu'na sunduğu ancak 2017 değişikliğinde pakette yer almadığı için gerçekleşmeyen model esas alınıyor. Buna göre AYM üyelerinin Meclis'e ağırlık verecek şekilde, Meclis ve başkan tarafından seçilmesi ve atanması öngörülüyor.

CUMHURİYET'İN TEMEL NİTELİKLERİ

Anayasa'da Cumhuriyet'in nitelikleri aynen korunuyor mu?

Cumhuriyet'in, yani devletin nitelikleri korunuyor. Ayrıca "adalet" ilkesinin de devletin temel niteliklerine eklenmesi, kuvvetler ayrılığı prensibine anayasa metninde yer verilmesi düşünülüyor.

ANAYASA'NIN BAŞLANGIÇ BÖLÜMÜ DEĞİŞİYOR

Anayasa'nın başlangıç bölümünde 12 Eylül darbesini meşrulaştıran bölüm değişiyor mu? Milli irade vurgusu olacak mı?

Başlangıç tümüyle yeniden yazıldı, darbeleri meşrulaştıran eski metinler yerine, milli irade, hukukun üstünlüğü, insan hakları ve milletin müşterek değerlerine vurgu yapılıyor. Anayasayı kabul ve ilan eden iradenin "Türk Milleti" olduğu özellikle belirtiliyor.

VATANDAŞLAR KANUN TEKLİFİ VEREBİLECEK

Vatandaşlar belli sayıda imzayı topladığı takdirde Meclise kanun teklifi sunabilecek mi?

Yeni Anayasa Taslağı'nda vatandaşların (seçmenlerin) belli sayıda imzayla hem kanun hem de anayasa değişikliği teklifi verebilmesi öngörülüyor.

ANTİDEMOKRATİK SINIRLAMALAR KALDIRILYOR

Yeni Anayasa nasıl bir perspektife göre hazırlanıyor?

Yeni Anayasa Taslağı, gerçek anayasacılığın gereği olarak hürriyet odaklı bir felsefe üzerine inşa edilmiştir. Bu nedenle temel hak ve hürriyetlere ilişkin düzenlemeler hürriyetin asıl, sınırlama ve müdahalenin istisna olduğu anlayışına dayandırılmıştır. Taslakta temel hak ve hürriyetler evrensel standartlar ve uluslararası sözleşmelerdeki kriterler ile uyumlu olarak yeniden düzenlenmekte; mevcut Anayasa'daki antidemokratik sınırlamalar kaldırılmaktadır.

120-130 MADDE ARASINDA

Kaç bölüm ve kaç maddeden ibaret olacak? Son şeklinin ne zaman verilmesi planlanıyor?

Yeni Anayasa Taslağı'nın nihai değerlendirmeye göre 120-130 madde arasında olması bekleniyor. Süreç Cumhurbaşkanı'nın, siyasetin planlamasına göre yürüyecek.

İZLENİM

Yeni anayasa önemli yenilikler getiriyor. Tabii önemli olan onu doğru bir zeminde ve gerçek bilgiler ışığında tartışabilmekte.

İbrahim Kahveci

Bir paket çay!

Doğal afetlerde Millete çay atmak!

Giresun'da sel felaketinin ardından bölgeye giden Cumhurbaşkanı Erdoğan, Millete çay paketi attı. Sonra Rize'de yine sel felaketinin ardından bölgeye giden Cumhurbaşkanı Erdoğan Millete çay paketi attı.

Manavgat'ta çıkan yangın sonrası önceki gün bölgeye giden Cumhurbaşkanı Erdoğan Millete yine çay paketi attı. Hatta yoldan giderken açık kapıdan çay atmaya devam etti.

Cuma akşamı TV5'de Suat Dural ile "Ekonomi ve Ötesi" programında "aman sakın yapmayın bunu" diye seslenmişim Cumhurbaşkanı Erdoğan'a. Hatta bir başka seslenişim de "14 uçağından sadece 1 tanesini satıp Türkiye'nin yangın söndürme uçağı sorunu bitsin" demiştim.

İnsansız uçan araba yapan Türkiye,

Ay'a 4 şeritli yol yapan Türkiye,

Küresel güç olup, o müthiş güçle bölgede oyun kurarak ABD ve Avrupa'yı kışkırdıran Türkiye, sadece Rusya'dan 3 tane kiralık yangın uçağı kullanabiliyor. THK uçakları ise 4 milyon dolar bakım gerektirdiği için kullanılmıyor.

Acaba neden sadece Rusya ile yangın söndürme uçağı işine girdik? İspanya neden yok, ya da diğer Avrupa ülkeleri?

Biz son yıllarda hep Katar, Çin, Rusya üçgeninde önemli ihale ve sermaye hareketlerine neden hapsoldük?

Mesela aşı işinde de ilk başta neden sadece Çin aşısına mahkum olmuştuk? Orada çıkan aracı şirket vs ilginç değil miydi?

02.08.2021

Acaba Rusya'da sadece 3 uçak mı kalmıştı? Yoksa aracı ile bu iş olmadı da başka aracı mı istedik?

Bari doğal afetler gibi toplumun temel sorunlarında para ilişkilerini ön sıraya almayalım.

Bakın 3. Köprü işletme süresinin uzatıldığı kulaktan kulağa geliyor.

Hala bakanlık bir açıklama yapmadı. 3. Köprü'nün Anadolu yakası kısmında Kurtköy-Akyazı kesiminde **Cengiz-Limak**'a 7 yıl daha Milleti işletme süresi vermişler.

Bu ne demek?

Cengiz-Limak ek süre olarak 1,9 milyar dolar yerine 5,8 milyar dolar daha alacak. Evet, iki Hazine garantili şirkete sadece Kurtköy-Akyazı kesimi için verilen ek kıyak 4 milyar dolar.

Ama THK uçakları 4 milyon dolar olmadığı için yangın söndürmeye gidemiyor.

Sizce Türkiye Cumhuriyeti Devleti yönetiliyor mu? Ya da yönetilebiliyor mu?

3. Köprü (Yavuz Sultan Selim Köprüsü) için de 6 yıl uzatılmış deniliyor. Yıllık Hazine garantisi 800 milyon dolardan 4,8 milyar dolar kıyak daha.

Hazine garantili müteahhitlere gelince milyarlarca dolar kıyaklara para bulabilen güçlü Türkiye, neden iş ülke faydasına gelince 3-5 milyon doları bulamıyor?

2017 Referandumunda söyledim. Bu referandum geçerse;

1- Devlet yıkılır (Devlet kurumları iyi çalışmaz ve ülke yapısal çöküş yaşar)

2- İnanç yıkılır (Meydanlarda yapılan işlerin DAVA ve İslam ile bağı kurulduğundan söylem ile eylem birbirini çökertir. Böylece en büyük zararı İslam inancı alır)

2015-2018 arası büyük ekonomik buhranın geleceği konusunda sürekli uyarmış ve önlem alınmasını istemiştim.

Şimdi ise büyük korku ve gözlemim Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin yapısal çöküşü noktasıdır. Bu faturayı Türk Halkı ödeyecektir. Ve de özellikle gençler ve gelecek kuşaklar...

Liderinizi değil, evladınızı sevin.

02.08.2021

Liderinizi değil, ülkenizi sevin.

Lideriniz değil, doğayı sevin.

Ormanları sevin, ağaçları sevin, insanı sevin. Sevginizi 1 kişiye bağlamayın ve herkesi sevin. Kişi yanlış yaparsa uyarabilir ve ana sevginize yönelebilirsiniz.

Aksi halde 1 paket çay için yol kenarında beklersiniz.

Selde ölenleri, yangından ölenleri düşünmeden eliniz havada dua yerine çay paketi için meydanlara gidersiniz.

İşte tam da o zaman evladınızın karanlık geleceğine imza atmış olursunuz.

Oğuz Demir

Bu yönetim biçimi bir harika dostum!

Türkiye’de **enflasyon uzunca bir süredir yüksek** seyrediyor. **2017 Şubat ayından bu yana birkaç ay hariç hep yıllık olarak çift hanede**. Haziran ayı enflasyonu yıllık %17,53 idi ve **daha da artacak** gibi görünüyor.

Yarın sabah Temmuz ayı enflasyon verilerini TÜİK açıklayınca göreceğiz. Ancak bildiğim şu ki TÜİK ne yayınlarsa yayınlasin enflasyon yine **can yakmaya devam ediyor olacak**.

Kısa vadede enflasyonla mücadelede en önemli kurum ise Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB).

TCMB yılda dört kez yayınladığı enflasyon raporu ile yıl içerisinde enflasyonun gidişatını değerlendiriyor.

TCMB neredeyse son beş yıldır her yıl tahmini tutmadığı için ocak, nisan, temmuz ve ekim aylarında yayınladığı raporlarda yılbaşından itibaren **tahminini sürekli yükseltiyor**. Hatta yeri geliyor **ekim sonunda açıkladığı raporlarda yılın son iki ayındaki enflasyon tahminini bile tutturamıyor**.

Aslında kabahat tahminde değil. Kabahat o tahmine göre piyasayı yönlendirmeyi başaramamasında. Çünkü TCMB’nin yaptığı tahminlere göre faiz politikasını belirlemesi ve enflasyonu o tahminlere yaklaştırması gerekiyor.

Gerekliyorum çünkü TCMB’nin, tahmin ettiği enflasyona ilişkin adım atabileceği alan özellikle faiz politikasında oldukça sınırlı. **O adımları atamayınca da** TCMB’nin enflasyon raporları sunumu da, tahminleri de **her geçen yıl önemiyetini daha fazla yitiriyor**.

Zaten Başkan Kavcıoğlu da son toplantıda **enflasyonla mücadelenin toplumsal mutabakatla yapılması gerektiğini** ifade ederek “enflasyon davranışları bozuldu, TCMB yalnız kaldı, eşgüdüm gerekli..Enflasyonla mücadeleyi herkes içselleştirmeli. Merkez Bankası olarak, Hazine ve Maliye Bakanlığı olarak mücadele vermeye çalışıyoruz. Ama odalara burada büyük görev düşüyor. Firmalar daha duyarlı olmalı,

02.08.2021

makul oranlarda zamlar yapmalarını rica ediyoruz. Bunların kendi içerisinde dengelenmesi gerekir. Herkes üzerine düşeni yapmalı. Sadece para politikasıyla çözülemez” şeklinde konuştu.

Haklı mı?

Bir nokta hariç kesinlikle haklı!

Ve o bir nokta ise işin **en kilit noktası**.

Neymiş o kilit nokta, açıklayalım!

Başkan Kavcıoğlu'nun açıklamasına göre TCMB ve Hazine ve Maliye Bakanlığı üzerine düşeni yapıyormuş. **Yapmayan ise firmalar ve tüketicilermiş.**

İşte tam da kilit nokta burada.

Anlaşılan o ki **TCMB'nin enflasyonla mücadelede en önemli araçlarından birinin de uyguladığı politikalarla firmaların ve tüketicilerin beklentilerini yönlendirmek olduğu unutulmuş. Ya da o araçlar kullanılmadığı için, sözlü olarak bu yönlendirmeyi yapmayı denemekten başka çaresi kalmamış.**

Oysa ki **firmaların ve tüketicilerin bir araya gelip**, haydi enflasyonla mücadele ediyoruz demesi gibi bir durum **hiçbir zaman hiçbir yerde** olmaz. Olması gereken **TCMB'nin ve ekonomi yönetiminin verdiği sinyallerle tüketicileri ve firmaları yönlendirmesidir.**

Bu sinyaller arasında ise en işe yaramayacak olanı siz bizi yalnız bıraktınız demek olur.

Gerçi son dönemde yaşadığımız tüm kriz dönemlerini düşününce TCMB Başkanı'na da bir şey söylemek yersiz oluyor.

Çünkü görünen o ki hükümetin **sorun çözme becerisi kalmadı.**

Salgın çıkıyor, **vatandaş kendini korumalı deniyor.**

Yangın çıkıyor, **vatandaşımız geniş gönüllüdür destek olur** deniyor.

Enflasyon çıkıyor, **toplumsal olarak enflasyonla mücadele etmeliyiz** deniyor.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi de bu özelliği ile tam anlamıyla halkın kendi kendini yönettiği “mükemmel” bir sisteme dönüşmüş oluyor.

Fakat göremedikleri bir nokta var!

02.08.2021

Biz toplum olarak bu sorunların asıl muhatabıyız. Bu sorunlarla gündelik hayatımızda zaten mücadele ediyoruz.

Bizden **yardım isteyen hükümet yetkililerinin aksine** biz zaten o sorunlarla boğuşur durumdayız.

Çünkü yangınlarda biz yanıyoruz.

Çünkü salgında biz hasta oluyoruz.

Çünkü bizim cebimizdeki para eriyor, iş bulamıyoruz, geçimimiz zorlaşıyor.

Acaba diyorum **siz bizden yardım istemeyi bir kenara bırakıp, bize yardıma gelseniz daha iyi olmaz mı? Ya da aslında siz bize sorumluluk yıkmak yerine kendi sorunluluklarınıza odaklansanız daha iyi olmaz mı?**

Ya da bu şekilde devam edecekseniz, işi layıkıyla yapacak birilerine mi devretseniz?

Hangisini yapacaksanız lütfen bir an evvel yapın.

Zira bizim **artık bu kadar çok mücadelede dayanacak ne ekonomik ne de psikolojik durumumuz kalmadı!**